

mere uindskrænket, end en Toldbod kan og behøver at udvides. Og desuden er det saa uheldigt — saaledes ser jeg i alt Fald personlig paa det —, at Havnen er en selvstyrende Institution. Jeg tror, at det vilde være meget bedre, om vi ikke havde den Ordning, om Havnen enten laa under Københavns Kommune, hvad jeg nu ikke vilde foretrække, eller direkte under Staten. Det Samarbejde, som der burde være og kan være mellem Toldboden og Havnen, lettes ikke ved, at Havnen kan handle paa egen Haand for en stor Del, medens Toldboden ligger direkte under Finansministeriet. Men naar man retter det Spørgsmaal til mig, om Finansministeriet vil overveje den Mulighed, der ligger for en Udvidelse af Københavns Toldbod, maa jeg svare bejaende. Hensynet til disse Ønsker har i Forvejen været nærliggende for Finansministeriet, Overvejelsen er begyndt.

Men dernæst er et andet Spørgsmaal kommet frem under Forhandlingen her, Spørgsmaalet om den nuværende eller den i Gaar værende Havnestrejke. Desuden var der Tale om Strejker i Almindelighed, og det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Nørgaard) spurgte mig direkte, hvad Ministeriet agtede at foretage sig, hvis Havnearbejderne nægtede at udføre deres Arbejde. Maa jeg først oplyse, at saa vidt mig bekendt har Havnearbejderne i Dag paa deres Generalforsamling vedtaget, at Arbejdet i Havnen genoptages i Morgen, og dertil maa jeg i dette Spørgsmaal holde mig. Det er rigtigt, at der har været et ulovligt Forhold til Overenskomster, truffne mellem flere Organisationer, en ulovlig Standsning af Arbejdet — ulovlig efter min Mening ikke i den Forstand, at den skulde falde ind under Straffeloven, men ulovlig i anden Retning. Hvis den ophører i Morgen, vil vist ærede Medlemmer indrømme mig, at der ikke er stor Grund til i Dag at dvæle videre ved dette Spørgsmaal. Om det vil gøre Forholdene bedre i Fremtiden, at Landstinget nu beskæftiger sig stærkt med dem, er for mig tvivlsomt. Men naar det ærede Medlem spørger mig, hvad Ministeriet agter at foretage sig, hvis Havnearbejderne vedblivende ikke vil arbejde, maa jeg dertil sige, at Spørgsmaalet ikke direkte ligger under

mig. Spørgsmaalet er et Regeringsspørgsmaal, og den, der skulde besvare et saadant Spørgsmaal, var Statsministeren, ikke Finansministeren. Jeg vilde gribe ind i en andens Embedsomraade og Hverv, hvis jeg besvarede det. Men dernæst tror jeg heller ikke i og for sig, at det vilde være rigtigt, om man paa Forhaand gav en Erklæring i den høje Rigsdag om, hvad man agtede at foretage sig, hvis noget saadant skete.

Det ærede 5te Medlem for Hovedstaden (Foss) udvidede nu Spørgsmaalet til en almindelig — jeg kan sige akademisk — Betragtning om Strejkers Tilladelighed eller ikke Tilladelighed. Det ærede Medlem fremhæver, at Strejker i tidligere Tid var vel forstaaelige og ogsaa kunde have hans Sympati. Det var nu maaske i tidligere Tid ikke saaledes, at Strejkerne altid havde Arbejdsgivernes Sympati, men det kan jo undertiden ske, at naar der er gaaet nogen Tid, bliver tidligere Strejker overmaade sympatiske, medens de nuværende ikke kan fryde sig ved den samme Velvillie og Venlighed fra Arbejdsgivernes Side. Jeg erindrer i alt Fald fra mit Liv, at Strejker har vakt en overordentlig Opposition fra Arbejdsgivernes Side, medens det ærede Medlem ser paa det med en Forstaaelse, som jeg paa ingen Maade kan nægte det ærede Medlem at have haft tidligere, men som hans Arbejdsgiverfæller ikke tidligere har haft. Naar man nu fremhæver en Strejke som Havnearbejderstrejken eller andre som særlig skadelige for vort Samfund, saa skal jeg ganske give Ret deri, at Strejken er skadelig, faretruende for økonomiske Interesser i Øjeblikket, og at det maa være Samfundet i høj Grad magtpaaliggende at standse den. Men jeg tror dog ikke, at man ganske kan se bort fra, at Verden er blevet en anden, end den var for 5 Aar siden, og det kan vel ikke nytte noget at mene, at Stater og Samfund ganske let lader sig indføje i deres Fuger igen, efter at de i Løbet af en 4—5 Aar er bragte helt ud af dem ved uhyre Begivenheder af en saa omvæltende Art, som vi aldrig har kendt. Der er en Feber i Blodet hos Befolkningerne rundt om i Verden, som viser sig paa forskellig Maade, og som vi ganske sikkert vil komme til at se Udslag af i